

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 20 oktober 2022 heeft uw raad gesproken over de *midterm review* "NPRZ: Tot hier, en nu verder" (22bb004997/22bb006233), die terugblikkt op de eerste tien jaar van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ). Voorafgaand aan dat debat bent u via een technische sessie geïnformeerd over het NPRZ. Tijdens het debat heeft u via aangenomen moties suggesties en verzoeken gedaan om te betrekken bij het opstellen van het nieuwe Uitvoeringsplan NPRZ. Het plan is inmiddels opgesteld door het NPRZ-programmabureau, in overleg met de verschillende partners waar de gemeente er één van is. Dat uitvoeringsplan is inmiddels gereed en treft u in bijlage aan.

In deze brief leest u verder wat de stand van zaken is rondom de financiering van de NPRZ-activiteiten. In uw motie Benader NPRZ vanuit kansen; niet uit problemen Nieuw Perspectief Rotterdam- Zuid (22bb006908) heeft u het college verzocht om de communicatie rondom het NPRZ vanuit kansen te benaderen in plaats van negatieve communicatie over de focuswijken op Rotterdam-Zuid. Wij hopen daar met dit uitvoeringsplan recht aan te doen.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

In het coalitieakkoord Rotterdam Eén Stad is het voornemen opgenomen om het NPRZ voort te zetten. Zoals hierboven genoemd zijn er toezeggingen gedaan en moties aangenomen die betrekking hebben op het Uitvoeringsplan NPRZ. Het gaat om de moties:

22bb006905 (succesvolle toekomst NPRZ),
22bb006903 (NPRZ verbeteren bestaande woningen),
22bb006898 (NPRZ leer je op straat),
22bb006897 (Vertel het NPRZ verhaal ook aan maatschappelijke instellingen)
22bb006901 (De bewoners centraal),
22bb006902 (Aan de Bak met die garantie),
22bb006908 (Benader NPRZ vanuit kansen, niet uit problemen),
22bb006899 (Vakmanschap op Zuid) en
22bb006904 (Aantrekkingskracht Rotterdam-Zuid vergroten),

En de toezeggingen:

22bb006704 (Reactie NPRZ bestuur op aanbeveling 2 van de Midterm)

22bb006968 (Midterm review en voortgang 2021 Nationaal Programma Rotterdam Zuid)

22bb007157 (Pilot gidsen bij de vraagwijzer)

22bb006705 (Effectiviteit aan de bak garanties).

Daarnaast zijn eerder al de volgende moties aangenomen:

21bb15342 (Voor Zuid, door Zuid)

21bb15340 (Investeren in woonbuurten)

21bb15344 (Laat IJsselmonde ook meedoen op Zuid)

Toelichting:

In de bijlage vindt u het volledige Uitvoeringsplan 2023 – 2027. In deze brief vindt u een korte beschrijving van de acties per pijler, hoe die zich verhouden tot door u aangenomen moties en nadere informatie over de financiering voor de periode 2023 - 2027. De moties en toezeggingen worden per pijler toegelicht, gezien de grote hoeveelheid moties is onderaan deze brief nog een overzicht opgenomen.

Aansprekende ambities

Het college en het NPRZ-bestuur zijn van mening dat de kracht van het programma ligt in het vasthouden aan ambities en de structurele inzet van de verschillende partners. Wel vraagt een programma van twintig jaar regelmatig om reflectie en indien nodig, herijking. De ambities van het NPRZ blijven de komende vijf jaar ongewijzigd: inwoners van Rotterdam-Zuid moeten dezelfde mogelijkheden en kansen krijgen als het G4-gemiddelde. Wel is er geconcludeerd, mede naar aanleiding van de *midterm* van Van Rijn, dat er meer differentiatie op wijkniveau nodig is. Daarnaast zijn er twee pijlers toegevoegd: de pijler Veilig en de pijler Thuisbasis op Orde.

Veiligheid was altijd al een randvoorwaarde om de NPRZ-doelstellingen te halen, daarvoor is nu een volwaardige pijler Veilig toegevoegd. In de *midterm* concludeert Van Rijn ook dat de aanpak thuisbasis op orde zich heeft ontwikkeld tot een essentiële schakel in de aanpak op Zuid maar dat zowel de inzet als de samenhang versterkt moeten worden. Tevens vraagt hij aandacht voor de groep kinderen van 0-4 jaar. Dit komt terug in de nieuwe pijler Thuisbasis op Orde.

NPRZ op wijkniveau en bewoners bondgenoten

In de maanden voorafgaand aan het verschijnen van het Uitvoeringsplan zijn de wethouder NPRZ en de programmadirecteur op bezoek geweest bij de wijkraden in het NPRZ-gebied. Die gesprekken hebben soms concrete actiepunten opgeleverd, maar ook waardevolle input voor het Uitvoeringsplan.

Voor de inzet van de gemeente is bij alles wat er op wijkniveau gebeurt de aanpak Wijk aan Zet met de bijbehorende wijkakkoorden leidend. Dat geldt ook voor activiteiten binnen het NPRZ. Tegelijkertijd kent het NPRZ meer partners, die soms andere manieren van werken kennen. Het NPRZ gaat de komende tijd aan de slag om het Uitvoeringsplan naar wijkniveau te vertalen. De wijkraden hebben inmiddels ook hun concept-wijkakkoorden opgeleverd. De gemeente maakt een analyse van waar de wijkakkoorden op Zuid de onderwerpen van het NPRZ raken en of ze elkaar kunnen versterken. Minimaal eens per jaar bezoekt de wethouder de wijkraden van het NPRZ gebied. Ze bespreken dan de voortgang van het uitvoeringsplan en geven richting aan het vervolg.

Door het directe en frequente contact werken we aan een cultuur van samenwerken en kunnen de wijkraden de wethouder adviseren over zaken die het NPRZ raken.

Naast de vertaling naar de wijk is de ambitie ook om individuele bewoners meer als bondgenoten te betrekken bij het programma. Dit is deels te zien in de acties binnen de pijlers, die meer op maat en minder algemeen van aard zijn. Maar er moet ook ruimte zijn voor mensen die willen meedenken over het programma, bijvoorbeeld via Burgerberaden waar uw raad om gevraagd heeft. Het NPRZ gaat ook actief op zoek naar initiatieven die het programma versterken. Via de gemeente en de andere NPRZ-partners zijn er al veel mogelijkheden voor bewoners om initiatieven in te dienen, het NPRZ gaat daar waar mogelijk op aansluiten. Hiervoor volgt in het najaar van 2023 een apart plan van aanpak.

Moties NPRZ op wijkniveau en bewoners bondgenoten

Met het jaarlijks informeren van de wijkraden, en het bijbehorende gesprek, voldoen wij aan het verzoek van uw raad om de wijkraden een stevige adviesrol te geven. In hoofdstuk twee van het uitvoeringsplan wordt uitgebreid stilgestaan bij de manier waarop bewoners betrokken worden bij het programma. In het plan van aanpak waar hierboven aan gerefereerd wordt, wordt ook teruggekomen op de rol van maatschappelijke instellingen en het professioneel betrekken van bewoners, zoals gevraagd in moties 21bb15342 (Voor Zuid, door Zuid) en 22bb006897 (Vertel het NPRZ-verhaal ook aan maatschappelijke instellingen). Wij beschouwen hiermee de moties 22bb006905 (succesvolle toekomst NPRZ) en de Bewoners Centraal (22bb006901) en de toezegging 22bb006968 (Midterm review en voortgang 2021 Nationaal Programma Rotterdam Zuid) als afgedaan.

In december 2021 heeft uw raad verzocht om naar aanleiding van een oproep door de toenmalige gebiedscommissie te onderzoeken of de wijken Lombardijen en Beverwaard kunnen worden aangewezen als kantelwijken voor het NPRZ. Voor beide wijken is inmiddels een plan van aanpak opgesteld, waarover jaarlijks gerapporteerd wordt aan uw raad. Dat gaat voor Beverwaard om actieplan Geweldig Beverwaard (22b03072). De pijlers en doelen van dit plan sluiten aan op de NPRZ-pijlers. Voor Lombardijen is dat Plan van Aanpak Lombardijen (21bb003201). Bij de uitvoering van het plan is het NPRZ aangesloten. Zoals eerder in de brief gemeld gaat het NPRZ de komende periode meer op wijkniveau werken. Dat betekent ook dat het algemene onderscheid tussen focuswijken, en overige wijken (nog) kleiner wordt. De term kantelbuurt wordt sinds 2015 door het NPRZ niet meer gehanteerd. Wij beschouwen hiermee de motie Laat IJsselmonde ook meedoen op Zuid (21bb15344) als afgedaan.

Thuisbasis op Orde

We richten in het NPRZ-uitvoeringsplan 2023-2027 een nieuwe pijler op: Thuisbasis op orde. In eerdere uitvoeringsprogramma's van het NPRZ is veel aandacht geweest voor de thuisbasis van Rotterdammers op Zuid waarbij we onder andere hebben ingezet op: taal, aanpak van schulden, het verbeteren van samenwerking tussen zorg en onderwijs. In de midterm review concludeert Van Rijn dan ook dat de inzet op thuisbasis op orde zich heeft ontwikkeld tot een essentiële schakel in de aanpak op Zuid, maar dat zowel de inzet als de samenhang versterkt moeten worden. Dit doen we door de pijler Thuisbasis op orde in te richten met drie samenhangende interventielijnen:

1. Integrale ondersteuning en preventie in de wijken
2. Vergroting basisvaardigheden en zelfredzaamheid van Rotterdammers op Zuid
3. Kansrijke opgroeien: programmatische aanpak 0-4 jaar

Deels ontwikkelen we bestaande NPRZ-interventies door bijvoorbeeld de inzet op basisvaardigheden taal, rekenen en de inzet van wijkcoaches in de NPRZ Children's Zone.

En deels voegen we ook een aantal andere interventies toe zoals bijvoorbeeld een programmatische aanpak voor 0-4-jarigen. Op onderdelen zullen de komende periode de gemaakte afspraken verder worden uitgewerkt tot een concrete aanpak.

Toezegging Pilot gidsen bij de Vraagwijzer (22bb007157)

In de gemeenteraad van 3 november 2022 heeft de wethouder Werk en Inkomen, NPRZ en EU-arbeidsmigranten toegezegd het idee van de PvdA voor een pilot voor uitbreiding van de Vraagwijzer met gidsen (outreaching werkende medewerkers) mee te nemen in de voorbereiding van het nieuwe uitvoeringsprogramma NPRZ. Het idee is dat deze medewerkers Rotterdammers begeleiden/ondersteunen en dat ze zorgen voor een warme overdracht richting andere loketten. De gemeente heeft aan de voorkant al aangegeven dat dit niet binnen de bestaande capaciteit uitgevoerd kan worden. Voor het uitvoeren van een pilot zijn aanvullende middelen randvoorwaardelijk.

In de pijler Thuisbasis op orde is aangegeven dat we vindplaatsgericht willen werken en met professionals in een wijk duidelijke afspraken willen maken over het verstrekken van dezelfde informatie (o.a. over loketten, organisaties, regelingen enzovoorts) en over de werkwijze (overdracht, doorverwijzing, signalering, activering/werk). Dit werken we nog verder uit, waarbij we ook deze toezegging betrekken. De randvoorwaarden blijven dezelfde: de inzet moet toegevoegde waarde hebben en er moeten middelen beschikbaar zijn.

Onderwijs

De pijler School is in samenwerking met de NPRZ-onderwijspartners uit de sector Jong kind tot en met het hoge onderwijs tot stand gekomen. De pijler bestaat uit twee onderdelen met elk eigen interventielijnen, te weten:

1. De Children's Zone aanpak met drie interventielijnen:
 - *Kwaliteit van het onderwijs met onder andere afspraken over segregatie op de scholen, passend en kansrijk adviseren én begeleiden, aanpak personeelstekort;*
 - *Vergroten bereik voorschoolse educatie van 2- en 3-jarigen doelgroepkinderen als onderdeel van programmatische aanpak 0-4-jarigen (Thuisbasis op Orde);*
 - *Dagprogrammering*
2. Kiezen voor vakmanschap met vijf interventielijnen:
 - Dit heeft betrekking op de uitwerking van het advies van de taskforce Doelmatigheid onder voorzitterschap van Lodewijk Asscher. Hierover worden gesprekken gevoerd met het onderwijs om voor de zomer 2023 tot een uitgewerkte interventielijn te komen.

Op 21 november 2022 is het advies van de Taskforce Doelmatigheid onder voorzitterschap van Lodewijk Asscher gepresenteerd. Het advies is om de keuze voor mbo-opleidingen met arbeidsmarkttekort te stimuleren. De taskforce adviseert een aanpak waarbij beroepsonderwijs en bedrijfsleven zowel landelijk, sectoraal als regionaal in gesprek gaan en afspraken maken voor kansrijk opleiden. Ook adviseert de taskforce om prioriteit te geven aan twee vitale sectoren met een tekort aan vakkrachten, die ook in het coalitieakkoord benoemd zijn (techniek en zorg) en aan een sector waar zorg is over de toekomst van het arbeidsmarktperspectief (economisch-administratief). Verder moeten scholieren betere voorlichting krijgen over arbeidsmarktkansen van verschillende mbo-opleidingen en moet het gemakkelijker worden om over te stappen naar een kansrijkere opleiding.

Moties pijler Onderwijs

In de moties Vakmanschap op Zuid (22bb006899) en de motie Benader NPRZ vanuit kansen; niet uit problemen Nieuw Perspectief Rotterdam- Zuid (22bb006908, eerste punt uit het dictum) roept uw raad om het landelijke advies van de Taskforce Doelmatigheid te betrekken bij Vakmanschap op Zuid. De verwachting is dat deze moties voor de zomer 2023 afgedaan kunnen worden.

Werk

De inzet voor de pijler Werk is gefundeerd op drie onderdelen: AanDeBak-garanties, het programma Samen voor Zuid en Economische Structuurversterking. De mate van inzet is afhankelijk van de (extra) bijdrage in mensen en/of middelen die de NPRZ-partners de komende jaren kunnen leveren.

AanDeBak-garanties

Met de AanDeBak-garanties wordt aangesloten op de aanpak Kiezen voor Vakmanschap van de pijler School. Jongeren worden met de AanDeBak-garanties gestimuleerd zoveel mogelijk te kiezen voor opleidingen in zorg, haven/logistiek en techniek, waarmee ze hun kans op werk vergroten. Betrokken werkgevers garanderen jongeren, na afronding van hun opleiding, een contract en daarmee hun eerste stap op de arbeidsmarkt. De aanpak wordt inmiddels breder toegepast. Er wordt onder andere samengewerkt met de kinderopvang, het basisonderwijs en de politie. Er zijn voor dit schooljaar 802 AanDeBakgaranties afgegeven.

Samen voor Zuid

Om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving is het goed om duurzaam betaald werk te hebben. Onze inzet is er dan ook op gericht om zoveel mogelijk mensen vanuit de uitkering duurzaam aan het werk te krijgen. In de kwetsbare gebieden van Rotterdam-Zuid wonen bovengemiddeld veel mensen die voor hun inkomen afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering. Ze kampen vaak met een kluwen van problemen in hun leefsituatie, die te maken hebben met schulden, een onzekere woonsituatie, alleenstaand ouderschap, taalbeheersing, opleidingsniveau en gezondheidsklachten, waaronder stress. Door de crises van de afgelopen jaren is de uitgangspositie er wat dat betreft vaak niet beter op geworden. Het zoeken, vinden en behouden van werk is dan, ondanks de grote personeelstekorten, geen vanzelfsprekendheid.

De belangrijkste ambitie van Samen voor Zuid is de duurzame verlaging van het aantal mensen in de bijstand dat woont in NPRZ-gebied (de 16 wijken in de gebieden Charlois, Feijenoord, IJsselmonde). Begin 2023 zijn dit er circa 13.300. Voor 2023 zijn de acties gericht op het zodanig verkleinen van de bijstandspopulatie op Zuid, dat deze minder dan 40% van het totale Rotterdamse bijstandsbestand uitmaakt.

Economische structuurversterking

Om de beroepsbevolking van Zuid weerbaarder te maken bij economische crises wordt in het kader van het NPRZ nadrukkelijke aandacht besteed aan de werkgelegenheidskansen in de regio. Dat geldt voor schoolverlaters, werkenden, als werkzoekenden met een uitkering. De focus ligt daarbij op de kansrijke economische sectoren zorg, haven/logistiek en techniek. Het is voor het verdienvermogen van Rotterdam nu en in de toekomst van groot belang om de problematische personeelstekorten aan te pakken en het arbeidspotentieel van Zuid optimaal te benutten.

De gemeentelijke gebiedsvisie Koers op Zuid is voor wat betreft de inzet op bereikbaarheid en beschikbaarheid van werklocaties en de versterking van de wijkeconomie (detailhandel, MKB) op Zuid een belangrijk kader. Ook wordt rekening gehouden met relevante gebiedsontwikkelingen in Rotterdam-Zuid zelf, zoals Feyenoord City en Cultuur en Campus.

Moties pijler Werk

In de motie 'Aan de bak met die garantie' (22bb006902) roept uw raad op tot het meer faciliteren van AanDeBak-garantie programma's voor MBO-2 studenten en een betere communicatie en zichtbaarheid van de AanDeBak-garanties. Aan beide punten wordt in het uitvoeringsplan tegemoetgekomen. Het programmateam Gaan voor een Baan wil er samen met de betrokken onderwijsinstellingen en werkgevers voor zorgen dat vanaf schooljaar 2023-24 de AanDeBakGaranties voor MBO-2 niveau afgegeven kunnen worden.

Ook heeft u gevraagd of er kwalitatieve analyses beschikbaar zijn met betrekking tot de AanDeBak-garanties (toezegging 22bb006705, Effectiviteit aan de bak garanties). Een directe link tussen opleidingen en arbeidsplaatsen na de opleiding is niet te leggen, omdat het administraties van persoonsgegevens betreft van verschillende instellingen/bedrijven betreft waar de gemeente geen toegang toe heeft. Wel wordt aan de hand van het uitvoeringsplan een verbeterslag op de monitoring uitgevoerd. Vraag en aanbod kunnen nog beter bij elkaar gebracht worden, zodat enerzijds de afgegeven AanDeBakgaranties optimaal benut worden en anderzijds meer jongeren gemotiveerd instromen op de relevante opleidingen. Betere communicatie met betrokken partijen - om bekendheid en bereik onder leerlingen te vergroten en om uitval te voorkomen – maakt deel uit van de verbeterslag. Hiermee beschouwen wij deze toezegging als afgedaan.

In uw motie 22bb6904 (Aantrekkingskracht Rotterdam-Zuid vergroten) heeft u gevraagd om in het uitvoeringsplan extra aandacht te besteden aan de economische structuurversterking voor Rotterdam-Zuid. Met economische structuurversterking als volwaardig onderdeel van de pijler Werk beschouwen wij deze motie als afgedaan.

Wonen

De pijler Wonen binnen het NPRZ staat niet op zich, maar is deels randvoorwaardelijk, deels als sluitstuk van de andere onderdelen van de integrale NPRZ-aanpak. Zo is een goede kwaliteit van woning en woonomgeving van belang voor het goed kunnen functioneren op school en werk. Inwoners zullen bovendien als gevolg van de inzet op school en werk ook een sociale stijging maken, waardoor de woonbehoeften veranderen.

De komende tijd gaan de partners binnen het NPRZ zorgen dat de inwoners van Zuid het verschil merken in de kwaliteit van wonen. Binnen de pijler Wonen is de inzet dan ook breed, gericht op:

- Een verdergaande differentiatie van het woningaanbod
- Het toekomstbestendig (inclusief verduurzaming) maken van de woningvoorraad
- Aantrekkelijke, leefbare en inclusieve woonmilieus

Niet alleen de sociale stijgers, maar alle bewoners van Zuid profiteren hiervan.

Omdat de opgave nu eenmaal groter is, dan hetgeen we in 5 jaar kunnen aanpakken, moeten we keuzes maken. We kiezen voor plekken waar de technische en sociale nood hoog is (mede op basis van het vitaliteitsonderzoek naar de bestaande voorraad), waar kansen voor woningdifferentiatie voor sociale stijgers groot zijn (denk aan het

samenvoegen van beneden-bovenwoningen), waar een combinatie tussen de aanpak van corporatiebezit en particulier bezit mogelijk is en waar een bundeling met andere fysieke aanpakken (riolering, aardgasvrij, klimaat) aan de orde is.

Het schaalniveau van de wijk staat centraal. Het Uitvoeringsplan doet bewust nog geen uitspraken over welke aanpak/welke instrumenten we waar precies inzetten, dat bepalen we samen met de partners op wijkniveau als onderdeel van de Handelingsperspectieven. De binnenkort vast te stellen Leidraad Stedelijke Vernieuwing en het daarin opgenomen afwegingskader vormen een belangrijke basis voor de te kiezen aanpak in de particuliere voorraad.

Bij dit alles hebben de bewoners en de wijkraden een belangrijke rol. Dit betekent betrokkenheid vanaf de beginfase van projecten, het open gesprek, en een structureel contact. Ook hebben we veel meer aandacht voor de sociale kant van fysieke ingrepen. Herstructurering vraagt te allen tijde om een zorgvuldige omgang met de huidige bewoners, waarbij aandacht is voor het huishouden en de specifieke leefsituatie. Dit vraagt ons, gemeente en corporaties, om breder kijken dan alleen de (her)huisvestingsopgave. Ook hebben we oog voor zorg- en welzijnsvragen, uiteenlopend van mantelzorg tot sociaal-maatschappelijke begeleiding.

Concrete interventies binnen de pijler Wonen zijn:

- De fysieke woningaanpak langs drie sporen:
 - o Basisaanpak Particulier Voorraad
 - o Grondige aanpak Particuliere Voorraad (waaronder samenvoegen/vergroten, woningverbetering en sloop/nieuwbouw)
 - o Kwaliteitsverbetering en differentiatie corporatievoorraad
- Doorbraak wonen in aanpak particuliere voorraad:
 - o Procesafspraken corporaties, gemeente en programmabureau NPRZ met als doel het samen sneller en meer aanpakken van problematische particuliere voorraad in het NPRZ.
- Een woonstrategie per wijk, gericht op stimuleren doorstroming:
 - o Slimme koppelingen bestaande stad en gebiedsontwikkelingen
 - o Slimme koppeling met opgave langer thuis wonen ouderen
 - o Verkoopbeleid en huurprijsbeleid
 - o Toewijzingsbeleid op basis van de Huisvestingswet en Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek
- Aanpak woonomgeving
 - o Verbeteren buitenruimte en bereikbaarheid, w.o. inpassen buitenruimte rond projecten, vergroening beeldbepalende stenige plekken/pleinen, aantrekkelijke routes van en naar school, werk en OV knopen en stimuleren/ondersteunen bewonersinitiatieven. Nb routes zijn nadrukkelijk ook motorisch uitdagend en met aandacht voor pedagogische kwaliteit
 - o Integrale winkelstratenaanpak Groene Hilledijk/Beijerlandse laan, Katendrechtse Lagedijk/Wolphaertsbocht en Slinge (economie, veilig en wonen)
 - o Aanpak misstanden (ver)huur met een link naar Goed Huren en Verhuren, Instroom Intensief Beheer Bloemhof, Hillesluis en Tarwewijk en Grip op Vastgoed.

Moties pijler Wonen

Met de bovenstaande brede aanpak die niet alleen inzet op woningen, maar ook het bredere woonmilieu en waarbij gezocht wordt naar slimme koppelingen met de verduurzamingsopgave, maar ook de opgaven binnen andere pijlers, zoals “kansrijk opgroeien” in de Thuisbasis op orde, biedt het Uitvoeringsplan antwoord op de eerder door uw raad aangenomen moties Investeren in woonbuurten (21bb15340), NPRZ verbeteren bestaande woningen (22bb006903) en NPRZ leer je op straat (22666898). Hiermee en met verwijzing naar de toelichting op de verdeling van de middelen binnen de pijler Wonen zoals beschreven onder “Financiële consequenties” elders in deze brief, wordt hierbij voorgesteld deze moties af te doen.

Veilig

De eerdergenoemde *midterm review* benoemt het belang van het actualiseren van de ambitie voor Veiligheid voor de komende tien jaar. In deze aanbeveling staat het tegengaan van ondermijning centraal. Door de oorzaken van criminaliteit tegen te gaan, de negatieve gevolgen te verminderen en de aantrekkingskracht te verkleinen. Prioriteit wordt gegeven aan ondermijning die kinderen en jongeren raakt.

De pijler Veilig heeft als doel het verminderen van het aantal jongeren dat afglijdt in de criminaliteit en het weerbaarder maken van Rotterdam-Zuid tegen georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. Voorkomen moet worden dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen in een kwetsbare positie de criminaliteit in gaan, daar steeds verder in verstrikt raken en uitgroeien tot geharde criminelen. Dit doel wordt bereikt via drie hoofdlijnen. Voor de derde lijn zijn de middelen uit de aanvraag voor Rijksmiddelen onder de titel Preventie met Gezag een belangrijke incentive.

Hoofdlijn 1 Straf met zorg

- Wijkrechtspraak op Zuid
- Project rechtsbijstand
- Licht verstandelijke beperking

Hoofdlijn 2 Ondermijning

- Hartcore
- Aanpak winkelstraten en aangrenzende buurten
- Herbestemmen
- Criminele familie
- *Group Violence Intervention*

Hoofdlijn 3 Voorkomen jonge aanwas

- Weerbaarheid jeugd
- Persoonsgerichte aanpak risicojongeren
- Onwijze moeders

Deze thema's passen bij de gemeentelijke ambities op het gebied van ondermijning en het voorkomen van jonge aanwas en de aandacht voor jongeren.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

In het Uitvoeringsplan is een financiële tabel opgenomen. Hierbij wordt opgemerkt dat het nieuwe uitvoeringsplan vijf jaar loopt, maar dat vanuit de gemeente alleen voor de huidige collegeperiode financieel commitment is afgegeven.

Gemeentelijke middelen

In het coalitieakkoord is 18 miljoen vrijgemaakt om Dagprogrammering in het NPRZ-gebied voort te zetten. Daarnaast is 80 miljoen vrijgemaakt voor de pijler wonen van het NPRZ. Dit mede als cofinanciering voor de broodnodige extra financiering vanuit het Rijk. Een deel van de middelen zal echter ook worden ingezet voor investeringen in de verbetering van woonmilieus (buitenruimte, mobiliteit/parkeren en winkelstratenaanpak). Het belang daarvan volgt direct uit de Midterm (p)review NPRZ en sluit aan bij moties zoals eerder door uw raad ingebracht zoals de motie "Investeren in woonbuurten (21bb15340). Ons uitgangspunt voor de inzet van de besteding van de € 80 miljoen is:

- 50 – 55 miljoen fysieke aanpak wonen (cofinanciering Volkshuisvestingsfonds en Woningbouwimpuls, maar ook tekorten/risico's lopende projecten; *slim te koppelen aan duurzaamheidsmiddelen*)
- 15 - 20 miljoen buitenruimte incl parkeren (*slim te koppelen aan middelen Rotterdams Weerwoord, Rotterdam gaat voor Groen etc*)
- 5 - 10 miljoen winkelstraten aanpak Beijerlandse laan/Groene Hilledijk, Katendrechtse Lagedijk/Wolphaertsbocht en Slinge (*slim te koppelen aan middelen Veilig en Economie*)
- 5 miljoen nader te bepalen/onvoorziene zaken

Jaarlijks zal uw raad door ons college op de hoogte gehouden worden over de besteding van de middelen via de begrotingsrapportage.

Daarnaast zijn veel acties uit het Uitvoeringsplan onderdeel van regulier gemeentelijk beleid, waarbij er op Zuid (extra) inzet wordt gepleegd. Deze middelen zijn opgenomen in de reguliere gemeentelijke begroting.

Rijksmiddelen

De ambities en een groot deel van de acties uit het Uitvoeringsplan zijn afhankelijk van rijksfinanciering. Zoals gemeld in de brief van 27 september 2022 (22bb006233) is er voor de periode 2023 – 2026 geen mogelijkheid voor een integrale aanvraag bij het Rijk om het NPRZ te financieren, zoals dat in de vorige periode wel het geval was. Daarom zijn er verschillende aanvragen bij gedaan bij het Rijk, en verwachten we er de komende periode nog een aantal te doen.

In november 2022 is een aanvraag gedaan voor een nieuwe Regio Deal bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Op 17 februari jl. is het college geïnformeerd dat het Rijk voornemens is een nieuwe Regio Deal aan Rotterdam toe te kennen. Het gaat om een indicatief bedrag van 30 miljoen. In het tweede en derde kwartaal van 2023 worden gesprekken gevoerd tussen de gemeente, NPRZ en het Rijk over voorwaarden en besteding van deze middelen.

Voor de pijler Wonen worden aanvragen gedaan bij het Volkshuisvestingsfonds en de Woningbouwimpuls, allebei regelingen van het Ministerie van BZK. Het Volkshuisvestingsfonds richt zich op ondersteuning van projecten in de particuliere voorraad in kwetsbare gebieden die via kwaliteitsverbetering en transformatie significant bijdragen aan verbetering van leefbaarheid van wijken. De Woningbouwimpuls richt zich op het stimuleren van de bouw van betaalbare woningen voor starters of mensen met een laag of midden inkomen. Dit jaar openen in ieder geval de 5^e tranche Woningbouwimpuls (voorjaar 2023) en de 2^e tranche Volkshuisvestingsfonds (zomer 2023). In de 5^e tranche Woningbouwimpuls is landelijk 250 miljoen beschikbaar. Hier geldt geen maximum per gemeente, maar wel de verplichting van minimaal 50% cofinanciering door de gemeente. In de 2^e tranche Volkshuisvestingsfonds zal naar verwachting landelijk 300 miljoen beschikbaar komen. Hier geldt dat gemeenten minimaal 30% moeten cofinancieren.

Per gemeente kan maximaal 30 miljoen worden binnengehaald, waar de gemeente dus zelf nog minimaal 13 miljoen eigen bijdrage als cofinanciering tegenover moet zetten. De cofinanciering dekken wij uit de voor de pijler Wonen beschikbare 80 miljoen. Over de daadwerkelijke aanvragen voor projecten/gebieden binnen het NPRZ wordt u separaat geïnformeerd.

Voor de pijlers Werk, Onderwijs en Thuisbasis op Orde worden ambtelijk en bestuurlijk gesprekken gevoerd met de betreffende vakministeries. Voor onderwijs heeft dat geleid tot een eerste bijdrage van 3 miljoen door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) voor 2023 aan het onderdeel Dagprogrammering via de Najaarsnota van het Rijk. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft budget beschikbaar gesteld voor de preventie van ondermijnende criminaliteit, onder de noemer Preventie met Gezag. Rotterdam Zuid is een van de aangewezen gebieden waarvoor deze middelen beschikbaar zijn gesteld. NPRZ heeft meegeschreven aan de aanvraag die door de gemeente is ingediend. Over de uitkomst van deze aanvraag wordt u op korte termijn geïnformeerd. Met het ministerie van VWS worden gesprekken opgestart over de financiering van de pijler Thuisbasis op Orde. Bij gebrek aan aanvullende rijksfinanciering zal voor de pijler Werk al in 2023 afgeschaald moeten worden, met het ministerie van SZW lopen gesprekken voor een overbruggingsfinanciering.

Overige partners en organisatiestructuur NPRZ

Naast de gemeente en het Rijk kent het NPRZ meer partners, die allemaal inzet leveren en een bijdrage leveren aan de kosten van het programmabureau. Dit is terug te vinden in hoofdstuk 8 van het Uitvoeringsplan. In dat hoofdstuk wordt ook uitgebreid ingegaan op de organisatie en het bestuur van NPRZ. Deze blijft op hoofdlijnen ongewijzigd, nadat in de midterm is geconstateerd dat de structuur nog steeds naar tevredenheid werkt. Wel zijn er wijzigingen in de governance van de pijlers aangebracht, onder meer om recht te doen aan Veilig en Thuisbasis op orde als nieuwe volwaardige pijlers. Het programmabureau heeft een medewerker aangetrokken om wijkgericht werken en het bondgenootschap met bewoners te versterken. Tot slot zal het NPRZ- bestuur in de aankomende bestuursvergadering werkafspraken maken om in de komende uitvoeringsperiode de voortgang zo goed mogelijk te volgen, en waar nodig knelpunten helpen oplossen. Hiermee beschouwen wij toezegging 22bb006704 (Reactie NPRZ bestuur op aanbeveling 2 van de Midterm) als afgedaan.

Vervolg

Net als de afgelopen periode zal het NPRZ jaarlijks een rapportage opleveren over het voorgaande jaar. In de rapportage wordt de voortgang per indicator gemeld. U ontvangt deze rapportage via het college en kunt deze met de betreffende portefeuillehouder(s) bespreken. Bij het vaststellen van de gemeentelijke begroting besluit u over de inzet van gemeentelijke middelen, bij de jaarrekening wordt u geïnformeerd over de besteding en de behaalde resultaten. Daarnaast kunt u uiteraard gedurende het jaar met het college spreken over de gemeentelijke beleidskaders waar het NPRZ op aansluit.

Dit uitvoeringsplan is tot stand gekomen na zeer intensief overleg tussen de betrokken partners. De suggesties van uw raad zijn daarin zo veel mogelijk opgenomen, en we zijn tevreden met het resultaat. Maar dit uitvoeringsplan is pas een begin, en zoals vermeld is een behoorlijk deel van de uitwerking nog afhankelijk van de beschikbaarheid van middelen. Het NPRZ heeft bewezen dat de aanpak van de lange adem werkt. We blijven daar de komende periode de schouders onder zetten, samen met uw raad, het programmabureau en alle NPRZ-partners.

Overzicht afdoening moties en toezeggingen

Moties

Nummer	Titel	Pijler	Afdoeningsvoorstel via deze brief
22bb006905	Succesvolle Toekomst NPRZ	NPRZ op Wijkniveau en Bewoners Bondgenoten	Ja
22bb006897	Vertel het NPRZ verhaal ook aan maatschappelijke instellingen	NPRZ op Wijkniveau en Bewoners Bondgenoten	Najaar 2023
22bb006901	De Bewoners Centraal	NPRZ op Wijkniveau en Bewoners Bondgenoten	Ja
21bb15342	Voor Zuid, door Zuid	NPRZ op Wijkniveau en Bewoners Bondgenoten	Najaar 2023
21bb15344	Laat IJsselmonde ook meedoen op Zuid	NPRZ op Wijkniveau en Bewoners Bondgenoten	Ja
22bb006908	Benader NPRZ Vanuit Kansen, Niet Uit Problemen	Onderwijs	Voor de zomer 2023
22bb006899	Vakmanschap Op Zuid	Onderwijs	Voor de zomer 2023
22bb006902	Aan De Bak Met Die Garantie	Werk	Ja
22bb006904	Aantrekkingskracht Rotterdam-Zuid Vergroten	Werk	Ja
22bb006903	NPRZ Verbeteren Bestaande Woningen	Wonen	Ja
22bb006898	NPRZ Leer Je Op Straat	Wonen	Ja
21bb15340	Investeren in woonbuurten	Wonen	Ja

Toezeggingen

Nummer	Titel	Pijler	
22bb006968	Midterm review en voortgang 2021 Nationaal Programma Rotterdam Zuid	NPRZ op Wijkniveau en Bewoners Bondgenoten	Ja
22bb006704	Reactie NPRZ bestuur op aanbeveling 2 van de Midterm	Organisatie	Ja
22bb007157	Pilot gidsen bij de vraagwijzer	Thuisbasis op Orde	Ja
22bb006705	Effectiviteit Aan de Bak Garanties	Werk	Ja

Embargo

Op grond van het 'Beleidskader verstrekking openbare en geheime informatie aan de raad 2020' en artikel 5.1 van de Wet open overheid wordt het Uitvoeringsplan NPRZ 2023 - 2027 u aangeboden onder embargo. Vertrouwelijkheid is geboden vanwege de publiekspresentatie van het plan op woensdag 8 maart.

Het embargo geldt tot woensdag 8 maart 2023 08:00.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage:
Uitvoeringsplan NPRZ 2023 - 2027